

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Střední odborná škola Velká Bíteš, příspěvková organizace

Tyršova 239, 595 01 Velká Bíteš

Obsah:

1. Východiska tvorby MPP Střední odborné školy Jana Tiraye
  - 1.1 Cíl programu
  - 1.2 Charakteristika školy
    - 1.2.1 Popis výchozí situace
2. Informační zdroje
  - 2.1 Vnitřní informační zdroje
  - 2.2 Vnější informační zdroje
3. Analýza současné situace
4. Cíle Minimálního preventivního programu
  - 4.1 Krátkodobé cíle
  - 4.2 Dlouhodobé cíle
5. Metody práce při využití Minimálního preventivního programu
  - 5.1 Aktivity pro pedagogy
  - 5.2 Aktivity pro žáky
  - 5.3 Spolupráce s rodiči
6. Plán evaluace
7. Přílohy

1. Východiska tvorby Minimálního preventivního programu Střední odborné školy Jana Tiraye Velká Bíteš

Minimální preventivní program je zpracován na základě Metodického pokynu k primární prevenci rizikových projevů chování u dětí a mládeže (MŠMT ČR č. j.: 21291/2010-28). Tento plán zahrnuje do prevence rizikových projevů chování zejména tyto následující rizikové projevy: agrese, záškoláctví, šikana, kyberšikana, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, vandalismus, závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling, rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy, negativní působení sekt a sexuální rizikové chování.

1.1 Hlavní cíl programu

Základní princip strategie prevence rizikových projevů chování na Střední odborné škole Jana Tiraye Velká Bíteš je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu a cílem je zabránění výskytu rizikových projevů chování v daných oblastech sociálního a osobnostního rozvoje a komunikačních dovedností. K předcházení působnosti rizikových projevů chování na škole slouží minimální preventivní program školy, který je začleněný do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu. Zpracováním minimálního preventivního programu do školního řádu a vnitřního řádu má působnost následného řešení aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikových projevů chování na škole. Minimální preventivní program je založen také na podpoře ze stran žáků, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Velmi důležitou roli hraje v této působnosti velká nabídka možnosti volnočasových aktivit.

1.2 Charakteristika školy

Pro stanovení klimatu školy, které velmi ovlivňuje **rizikové projevy chování**, je důležité znát charakteristiku školy. Střední odborné učiliště Jana Tiraye ve Velké Bíteši zahájilo výuku 1. 9. 1999. **V názvu učiliště je jméno bítešského rodáka a čestného občana města Jana Tiraye, jenž byl významnou pedagogickou osobností regionu. Od roku 2009 působí škola pod novým názvem - Střední odborná škola Jana Tiraye.**

Střední odborná škola Jana Tiraye nabízí tyto studijní obory:

- **Mechanik-seřizovač** - čtyřletý obor
- **Obráběč kovů** - tříletý obor
- **Kadeřník** - tříletý obor
- **Cukrář** - tříletý obor
- **Kuchař - číšník** - tříletý obor
- **Slévač** - tříletý obor
- **Krejčí** - tříletý obor
- **Prodavač** - tříletý obor
- **Zedník** - tříletý obor

Zdroj: <http://www.sosbites.cz/cs/o-skole>

1.2.1 Popis výchozí situace (vnitřní a vnější zdroje)

Počet žáků školy: 200

Počet tříd: 10

Ve třídě je v průměru 26 žáků. Žáci navštěvující tuto školu jsou především z Velké Bíteše a okolních přilehlých vesnic.

Problémové faktory: Jako velký problém shledáváme kouření žáků před a kolem budovy školy, problematické je také chování žáků mimo vlastní prostor budovy školy před zahájením a po skončení vyučování.

Riziková místa: Rizikovým místem ve škole jsou prostory WC v 1. patře mezipatří a 2. patře, v prostorách šaten a prostorách, kde žáci vykonávají svou praxi.

2. Informační zdroje

2.1 Vnitřní informační zdroje

Odborná a metodická literatura:

Učitelské noviny

Prevence- odborný časopis

Koordinátor a Školní metodik prevence- příručka pro Školního metodika prevence

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.

2.2 Vnější informační zdroje

Linka bezpečí, tel. 116 111

www.Prevence-info.cz - internetový zdroj

Poradenské centrum Brno, Sládkova 45, 613 00 Brno, tel.: 548 526 802, mob.: 723 252 765

Oblastní metodik prevence - PhDr. Lenka Skácelová, tel: 548 526 802, 603 885 663,
email: skacelova@ppppbrno.cz

3. Analýza aktuálního stavu na SOŠ Jana Tiraye

Analýza problematiky rizikových projevů chování žáků ve škole je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin rizikových projevů chování a vytyčení cílů prevence.

V předchozích letech jsme se na naší škole setkali především s těmito typy rizikových projevů chování: kouření, poruchy chování, záškoláctví.

Ke stanovení následujících cílů preventivního programu byla provedena evaluace preventivních aktivit minulých let. Na žáky dobře zapůsobili aktivity preventivních programů

týkající se rizikových projevů chování: přednášky o sexuálně přenosných nemocích, šikaně a prevenci kriminality. Na žácích bylo vidět, že je téma zajímavá, sdílejí společně své poznatky s touto problematikou a ujasňují si své postoje a hodnoty.

V minulém roce jsme řešili velký problém s vysokou absencí u jedné žákyně 2. ročníku, obor Kuchař/číšník. Dle důkladného prošetření a následného stanovení kázeňského přestupku bylo dohodnuto, že tato situace by se již v budoucnu neměla opakovat a že počet zameškaných hodin by se měl snížit víc jak o polovinu.

Z důvodu, že v minulých letech někteří učitelé nedokázali včasné rozpoznat varovné signály některých typů rizikového chování, je třeba působnost preventivních programů na jejich další vzdělávání.

V budoucích preventivních aktivitách se tedy zaměříme nejen na žáky, ale i na učitele.

4. Cíle Minimálního preventivního programu

1.1 Dlouhodobé cíle

- ✓ vytvoření funkčního preventivního programu pro školu, se zapojením všech pedagogických pracovníků do jeho realizace,
- ✓ získání podpory a pochopení ze strany vedení školy v otázce nutnosti prevence a její realizace, podporovat průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikových projevů chování,
- ✓ zlepšení komunikačních schopností a dovedností žáků, sebeovládání a nenásilné zvládnání konfliktů formou interaktivních metod přímo při výuce,
- ✓ prostřednictvím pravidelných třídnických hodin zvyšovat sociální vazby žáků a vést je k zodpovědnosti za jejich chování,
- ✓ zlepšování školního prostředí a budování pozitivního klimatu ve škole, zajistit žákům příjemné a pozitivní prostředí,
- ✓ podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu,

- ✓ pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení, přednášek a besed s odborníky, zvyšování informovanosti žáků v problematice rizikových projevů chování,
- ✓ vytvoření dlouhodobého funkčního programu pro školu, sloužící v oblasti primární prevence.

1.2 Krátkodobé cíle

Stanoveno pro žáky: v průběhu celého školního roku budeme důsledně sledovat rizikové projevy chování našich žáků, zaměříme se především na poruchy chování našich žáků s ohledem na to, jaké případy již byly v minulosti zaznamenány a řešeny. Dále budeme sledovat absenci všech žáků a při pravidelných třídnických hodinách důrazně žákům připomínat potřebnost docházky k úspěšnému ukončení studia. V průběhu roku zajistíme stálý dohled o přestávkách na chodbách, v šatnách i před budovou školy, abychom tak zabránily možnému vzniku rizikových projevů chování.

Stanoveno pro rodiče: nutnost zlepšení spolupráce s rodiči, snaha o lepší motivaci rodičů k většímu zájmu o prospěch a školní docházku jejich dětí.

Stanoveno pro učitele: v průběhu celého školního roku budou pedagogičtí pracovníci absolvovat v rámci osvěty problematiky rizikových projevů chování několik přednášek a školení, aby se lépe orientovali v této problematice a dokázali tak snadno a včas rozpoznat možné signály rizikových projevů nejen s jednotlivými žáky, ale i s celou třídou navzájem.

2. Metody práce při využití Minimálního preventivního programu

2.1 Aktivity pro žáky

- ✓ akce pořádané pro žáky- Srdíčkový den,
- ✓ výukové bloky- zaměřené na nespécifickou prevenci, zdravý způsob života, vlastní sebehodnocení, posílení vzájemných vztahů mezi spolužáky navzájem, zapojení rodiny do řešení problematiky v rámci rizikových projevů chování,

- ✓ sportovní soutěže- v rámci kooperace tříd pořádání mezitřídních turnajů pro chlapce i dívky,
- ✓ poradenská činnost- výchovný poradce, školní metodik prevence, ředitel školy,
- ✓ kulturní akce- výstavy, návštěvy kina, exkurze, výlety.

2.2 Aktivity pedagogů

- ✓ vzdělávací semináře pro pedagogy (pro školní metodiky prevence, výchovné poradce, ředitele školy a všechny pedagogy navzájem),
- ✓ práce se třídou- řešení problémových situací ve třídě, dodržování pravidel ve třídě,
- ✓ porady pedagogů- školní metodik prevence a výchovný poradce informuje ostatní pedagogy o novinkách v oblasti působnosti preventivních programů.

2.3 Spolupráce s rodiči

- ✓ rodiče jsou seznámeni s tím, že mohou kontaktovat pedagogické pracovníky pomocí e-mailu, telefonu, nebo si mohou, s jednotlivými pedagogickými pracovníky dohodnout i osobní schůzku,
- ✓ vždy na začátku školního roku informuje třídní učitel rodiče o konzultačních hodinách školního metodika prevence, výchovného poradce i samotných třídních učitelů,
- ✓ na rodičovských sdruženích jsou pomocí dotazníkového šetření zjišťovány potřeby a požadavky rodičů na zajištění dobrých podmínek pro výchovně vzdělávací proces žáků na naší škole,
- ✓ známky ze všech předmětů jsou zapisovány do klasifikačních archů jednotlivých tříd,
- ✓ prostřednictvím internetových stránek jsou rodiče hromadně informováni o všech změnách ve školním rozvrhu, školních aktivitách a dalších akcích pořádaných školou,
- ✓ na třídních schůzkách jsou rodiče informováni o postupech v rámci prevence rizikových projevů chování na naší škole, dále o kouření žáků před budovou školy,

- ✓ v případě výskytu problému (výchovných, studijních, zdravotních, sociálních, atd.) se žákem, jsou rodiče kontaktováni ze strany školy, informováni o vzniklém problému a společně (žák, škola, rodiče) problém řeší.

3. Plán evaluace

Zhodnocení dosažení cílů preventivního programu zjišťujeme pozorováním po celou dobu působnosti preventivních aktivit v konkrétním školním roce.

Minimální preventivní program doplňujeme dle potřeby na základě získaných dalších poznatků během školního roku.

4. Přílohy

Tyto přílohy jsou povinnou součástí každého minimálního preventivního programu školy. Jsou vytvořeny a vyvěšeny na stránkách ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a doplňují minimální preventivní program při řešení rizikových projevů chování na školách.

Jsou to:

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

METODICKÉ POKYNY- NÁVYKOVÉ LÁTKY